

GARANCIJA ZA MLADE (ENG. YOUTH GUARANTEE) JE...

...cjelovit pristup mladim osobama, osmišljen s ciljem njihova lakšeg uključivanja na tržište rada, prema preporuci Europske komisije usvojene u travnju 2013.¹ godine. Kako bi se smanjila nezaposlenost mladih, čiji je rast zabilježen u gotovo svim zemljama Europske unije, Komisija je preporučila zemljama članicama donošenje mjera koje će mladima od 15 do 25 godina omogućiti zaposlenje, naukovanje, pripravništvo ili nastavak obrazovanja, u slučaju da se u roku od 4 mjeseca po završetku obrazovanja nisu uspjeli zaposliti ili da su zbog drugih razloga u riziku od dugotrajne nezaposlenosti. Model je razvijen u skandinavskim zemljama gdje se uspješno primjenjuje od '80-ih godina 20. stoljeća, što je jedan od razloga zbog kojih je nezaposlenost mladih u tim zemljama među najnižima u Europi. S obzirom na dobre rezultate koje je polučio, počele su ga primjenjivati i druge europske zemlje (npr. Austrija), nakon čega je interes za njegovom primjenom na razini cijele Europske unije pokazala i Europska komisija. S obzirom na specifične potrebe svake države članice, Garancija može kombinirati intervencije u području obrazovanja, stručnog osposobljavanja, profesionalnog usmjeravanja i aktivne politike zapošljavanja. Za provedbu ove inicijative, na razini EU izdvojeno je dodatnih 6 mlrd. eura, kojima će se u sklopu fonda Inicijativa za zapošljavanje mladih (eng. *Youth Employment Initiative*) tijekom naredne dvije godine (do 2016.) financirati mjere koje će se na nacionalnoj razini provoditi u sklopu Garancije za mlade. Ta sredstva mogu biti nadopunjena sredstvima iz Europskog socijalnog fonda (ESF) što pridonosi održivosti inicijative.

¹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079>

KAKO FUNKCIONIRA I KOME JE NAMIJENJENA?

Garancija se provodi kroz koordinaciju i zajedničke napore svih partnera uključenih u proces osmišljavanja i provedbe politika relevantnih za zapošljavanje i socijalno uključivanje mladih: javnih vlasti, službi za zapošljavanje, pružatelja usluga karijernog usmjeravanja, obrazovnih institucija, poslodavaca, strukovnih komora, sindikata i organizacija civilnog društva. Garancija je, osim nezaposlenim mladima, a posebno onima koji nisu ni u sustavu obrazovanja, niti u sustavu usavršavanja (tzv. NEET skupina) kao primarnim korisnicima, namijenjena i drugim prethodno spomenutim dionicima, koji kroz proces provedbe Garancije mogu razvijati različite kapacitete i znanja ili pak provesti nužne reforme. U europskim zemljama s dužom tradicijom u provođenju Garancije za mlade, vrlo važnu ulogu zauzele su i udruge mladih i udruge za mlade.

KAKO GARANCIJA ZA MLADE FUNKCIONIRA U INOZEMSTVU? PRIMJERI IZ EUROPSKIH ZEMALJA

Organizacije mladih i za mlade u europskim su zemljama često partneri u provedbi Garancije za mlade. U Finskoj one provode programe koje za cilj imaju doprijeti do mladih (eng. outreach) te izvode radionice za nezaposlene mlade. U Latviji imaju program podrške razvoja inicijativa mladih iz periferijih ili zaostalijih regija

te plan podupiranja volontiranja. U više zemalja organizacije mladih i za mlade imaju znatnu ulogu u provedbi Garancije tako da organiziraju obrazovne aktivnosti i treninge za mlade u sklopu Garancije te pružaju usluge karijernog usmjeravanja.

GARANCIJA ZA MLADE U HRVATSKOJ

Ulaskom u EU, Republika Hrvatska je prihvatila uvođenje Garancije za mlade, kao ključnog elementa poboljšanja položaja mladih na tržištu rada te smanjenja rastućeg broja mladih nezaposlenih osoba. Hrvatski zavod za zapošljavanje je s 1. srpnjem 2013. predstavio 11 novih mjera aktivne politike zapošljavanja mladih koje su predstavljene kao dio mjera koje će se provoditi u sklopu Garancije za mlade. Korištenje mjera iz paketa Garancije za mlade bit će dostupno i mladima do 29 godina, uzimajući u obzir nacionalne specifičnosti, odnosno činjenicu da se mladima u Hrvatskoj smatraju osobe od 15 do 30 godina starosti. Mjere su usmjerene na podizanje kompetencija i pripremu mladih za zapošljavanje, a posebice jačanje i uključivanje mladih u poduzetništvo i razvoj organizacija civilnog društva kao sve značajnijeg dionika na tržištu rada. Mjere obuhvaćaju 6 osnovnih vrsta potpora: potpore za (samo)zapošljavanje, potpore za usavršavanje, osposobljavanje i obrazovanje mladih, stručno osposobljavanje, javne radove za mlade i potpore za ostanak u zaposlenju. Ipak, mjere aktivne politike zapošljavanja koje provodi HZZ, samo su dio paketa Garancije za mlade. Hrvatska je do kraja 2013. bila dužna predati cjelokupan Plan provedbe (eng. Implementation Plan), koji sadržava i mjere/intervencije koje provode i drugi bitni dionici, među ostalim i udruge mladih i za mlade.

Početak cjelovite provedbe Implementacijskog plana se očekuje tijekom 2014., a mjere će se dodatno financirati iz: Europskog socijalnog fonda (ESF) s oko 66,35 milijuna eura, Inicijative za zapošljavanje mladih iz koje je Hrvatskoj dostupno 61,82 milijuna eura te iz državnog proračuna. Tako će kroz narednih 7 godina Hrvatskoj za provedbu Garancije za mlade biti dostupno ukupno oko 144,03 milijuna eura.

KAKO SE UDRUGE MLADIH I ZA MLADE MOGU UKLJUČITI U PROVEDBU GARANCIJE ZA MLADE?

Zbog svog iskustva rada s mladima i poznavanja potreba mlade populacije, udruge mladih i za mlade prepoznate su kao važan akter u procesu provedbe Garancije za mlade, kako u inozemstvu, tako i u Hrvatskoj. U Hrvatskoj se one u proces provedbe Garancije za mlade mogu uključiti u različitim ulogama.

UDRUGE MLADIH I ZA MLADE KAO POSLODAVCI

Kao i drugi poslodavci, i udruge mogu biti korisnici većine potpora koje se dodjeljuju korisnicima pojedinih mjera. U sklopu mjera u kojima su predviđeni i različiti tipovi javnih radova, posebno je prepoznata mogućnost osposobljavanja nezaposlenih mladih osoba za rad na EU projektima, kroz njihovo privremeno zapošljavanje u organizacijama civilnog društva pa tako i u udrugama mladih i za mlade. U slučaju da udruga želi koristiti javni rad radi zapošljavanja osobe za rad na EU projektima, potrebno se obratiti Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Više o mjeri može se saznati na <http://www.hzz.hr/default.aspx?id=11756>

UDRUGE MLADIH I ZA MLADE KAO PROMOTORI GARANCIJE ZA MLADE

Kako je jedan od ciljeve provedbe Garancije za mlade doprijeti i do nezaposlenih mladih osoba koje nisu prijavljene u evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u sklopu provedbe Garancije za mlade izdvojena su i sredstva za različite promotivne aktivnosti čiji je cilj informirati baš tu skupinu mladih. Tako će se u narednim godinama putem natječaja udrugama mladih i za mlade dodijeliti sredstva za niz regionalno orijentiranih kampanja s ciljem informiranja mladih o mogućnostima korištenja mjera u sklopu Garancije za mlade, kako bi kroz svoje aktivnosti poduprle nacionalnu kampanju čiji će nositelj biti Ministarstvo rada i mirovinskog sustava te na čijim će stranicama biti dostupne informacije o mogućnostima uključivanja udruga u kampanju.

UDRUGE MLADIH I ZA MLADE KAO SURADNIK U PROVEDBI MJERA

Udruge mladih i udruge za mlade mogu biti i suradnici u provedbi mjera Garancije za mlade, posebno na lokalnoj razini. Zbog svojih specifičnih znanja razvijenih u radu s mladima, one mogu biti vrijedan savjetodavni suradnik prilikom pokretanja klubova za zapošljavanje (eng. job clubs) namijenjenih mladima ili pak osmišljavanja usluga karijernog savjetovanja kroz pristup prilagođen toj dobroj skupini. Udruge mladih i za mlade će također moći surađivati kroz programe dopiranja do mladih u teškim situacijama. Svi natječaji i načini sudjelovanja biti će objavljeni na web stranici o garanciji za mlade, koja će uskoro biti postavljena.

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE - PARTNER U PROVEDBI

Udrugama mladih i za mlade partner u provedbi Garancije za mlade može biti Hrvatski zavod za zapošljavanje. Može biti partner u provođenju projekata čija su ciljna skupina mlade nezaposlene osobe te mlade osobe koje nisu u sustavu obrazovanja ili usavršavanja, te su nezaposlene. U suradnji sa savjetnicima za mlade nezaposlene osobe u centrima za mlade HZZ-a, te djelatnicima centara za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK), moguće je dogovoriti korištenje prostora za provođenje projektnih aktivnosti za mlade i s mladima, ali i sudjelovanja u predavanjima i drugim aktivnostima za mlade nezaposlene osobe, u okviru aktivnosti HZZ-a. Centri za informiranje i savjetovanje u karijeri otvoreni su u Zagrebu, Slavonskom Brodu, Osijeku, Koprivnici, Varaždinu, Šibeniku i Zadru, dok su Centri za mlade HZZ-a trenutno otvoreni u Zagrebu i Splitu.

VIŠE INFORMACIJA...

...o samim mjerama i načinima provođenja Garancije za mlade u RH pročitajte više na sljedećim internet-skim stranicama:

internetska stranica o Garanciji koja će biti izrađena.
internetska stranica Hrvatskog zavoda za zapošljavanje:
www.hzz.hr
internetska stranica Ministarstva rada i mirovinskog sustava: www.mrms.hr
internetska stranica Mreže mladih Hrvatske:
www.mmh.hr

Ova brošura je financirana u sklopu projekta Društveni putokazi: smjer – nezaposlenost mladih. Stavovi i mišljenja izrečeni na ovoj brošuri ne predstavljaju nužno mišljenja i stavove Grada Zagreba.

Grad Zagreb

GARANCIJA ZA MLADE